

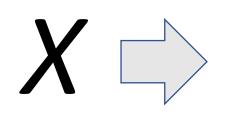
dzisiaj będzie wstęp do tego obszaru

Sztuczne sieci neuronowe, uczenie głębokie (Deep Learning)

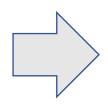
Niektórzy mówią, że sieci neuronowe są podobne do cebuli. Dlaczego? Zarówno sieci neuronowe jak i cebule mają warstwy.

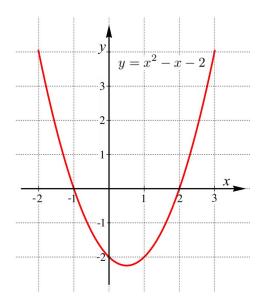
wygenerowane z użyciem DALL- E 3

cechy (*features*) sieć neuronowa f(X)

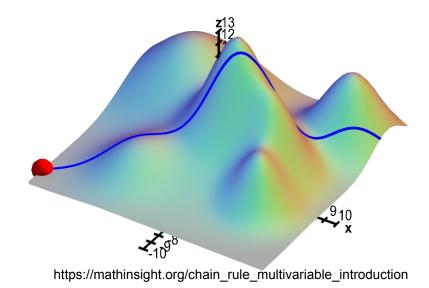

etykiety (*labels*)

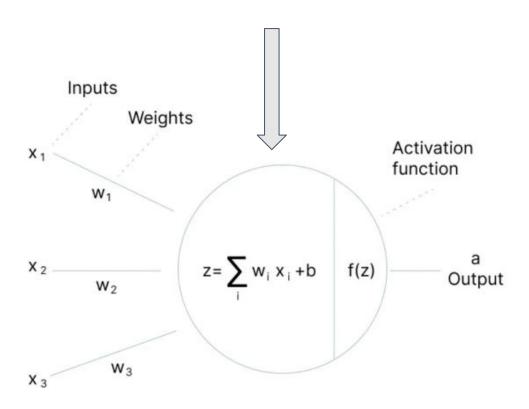
https://pl.wikipedia.org/wiki/Funkcja_kwadratowa

Sieć neuronowa (*neural network, NN*) jest zazwyczaj bardzo skomplikowaną funkcją z wieloma nieznanymi parametrami (taką funkcję nazywać też będziemy modelem). Celem jest wytrenować model tak, że jego wyjście, *f*(*X*), będzie jak najbliższe wartości prawdziwej, *y*.

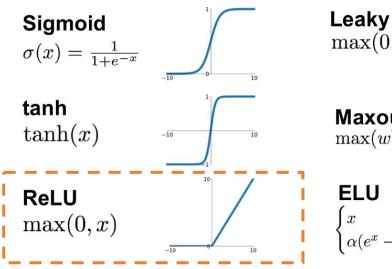
Sztuczne sieci neuronowe składają się ze sztucznych neuronów

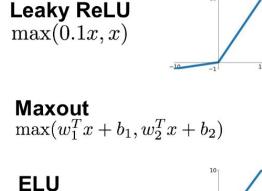
Sztuczny neuron (zaproponowany w 1943)

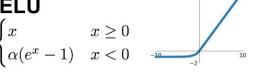

W neuronie liczymy sumę iloczynów wejściowych wartości (x_i) i wag (w_i) , do czego dodajemy potem wyraz wolny (b). Wyliczona wartość jest wejściem do funkcji aktywacji.

Funkcje aktywacji

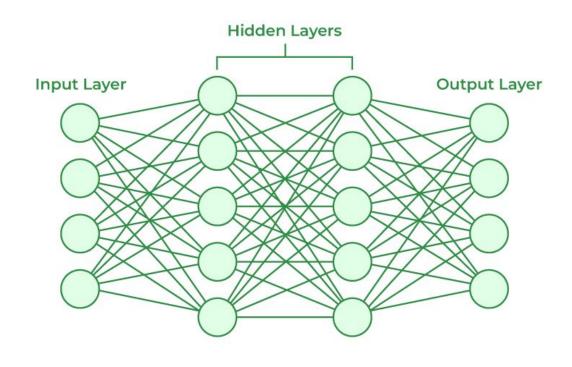

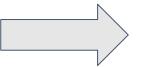
Najprostsza sieć neuronowa - perceptron wielowarstwowy (*multilayer perceptron, MLP*)

 hierarchiczna struktura uporządkowanych neuronów

Pytania:

- ile powinno być warstw?
- ile powinno być neuronów w jednej warstwie?

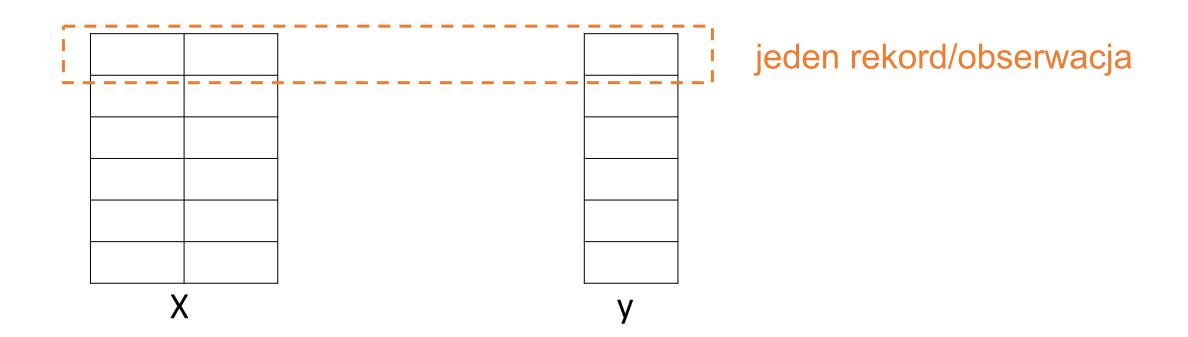
nie ma prostej reguły

Uproszczony przykład:

przewidzieć temperaturę w kolejnym dniu

Mamy dane z przeszłości:

- X temperatura w dniu dzisiejszym, poziom wilgotności
- y temperatura w dniu kolejnym

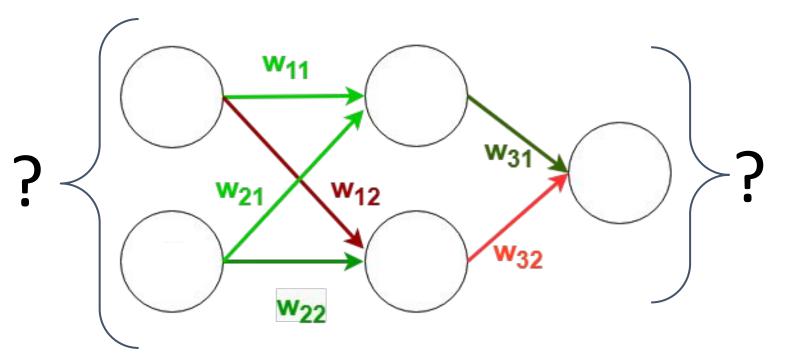
Użyjmy sieci neuronowych

Uwaga: W praktyce, rzadko używa się sieci neuronowych do analizy tak małych danych tabelarycznych

(to jest przykład na potrzeby edukacyjne, aby wyjaśnić w łatwy sposób działanie sieci neuronowych)

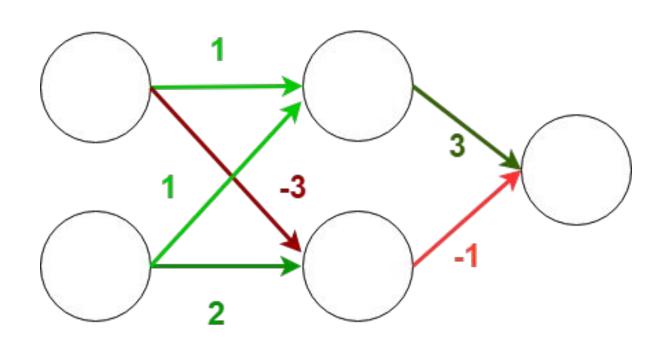
Krok 0: Zdefiniuj architekturę sieci neuronowej

Czy wiemy ile neuronów powinno być w warstwie wejściowej i wyjściowej?

- w pierwszej warstwie jest tyle neuronów ile wartości w pojedynczym rekordzie w danych wejściowych X
- w ostatniej warstwie jest tyle neuronów ile wartości chcemy przewidzieć pojedynczy rekord w tabeli y

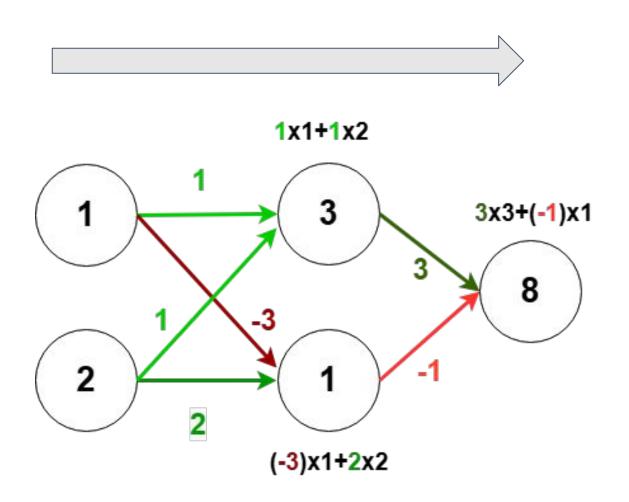
Krok 1: Zainicjalizuj wartości wag (ustal wartości początkowe)

jak?

- losowo
- często korzysta się z inicjalizacji metodą Xavier

Krok 2: Obliczenia w przód, inferencja (forward pass, inference)

Używamy cech (X) z jako wejście do modelu, aby otrzymać wyjście modelu (predykcję).

Założenia upraszczające:

- b=0
- funkcja aktywacji *ReLU*

Krok 3: Sprawdź jak "dobre" jest wyjście modelu

Wyjście modelu to 8, ale prawidłowa wartość (etykieta) to 9.

Jaki jest błąd modelu? Policzymy go z użyciem <u>funkcji kosztu</u> (cost function).

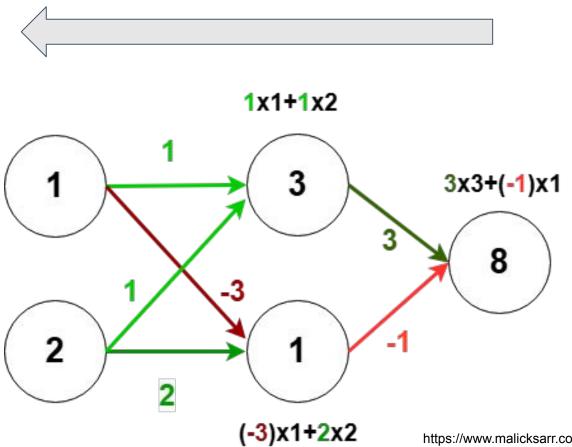
Intuicyjnie:

błąd = wartość przewidziana - etykieta = 8 - 9 = -1

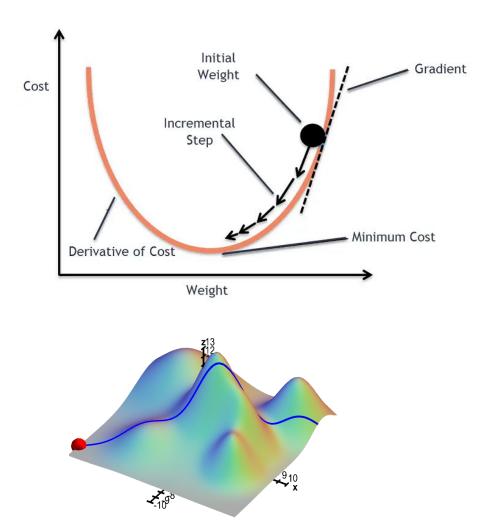
W praktyce, w problemach regresji zazwyczaj używa się definicji błędu średniokwadratowego (Mean Square Error, MSE).

błąd = $\frac{1}{2}$ (wartość przewidziana - etykieta)² = $\frac{1}{2}$ (8-9)² = $\frac{1}{2}$

Krok 4: Propagacja wsteczna (backpropagation)

Liczymy gradient funkcji kosztu względem wag modelu.

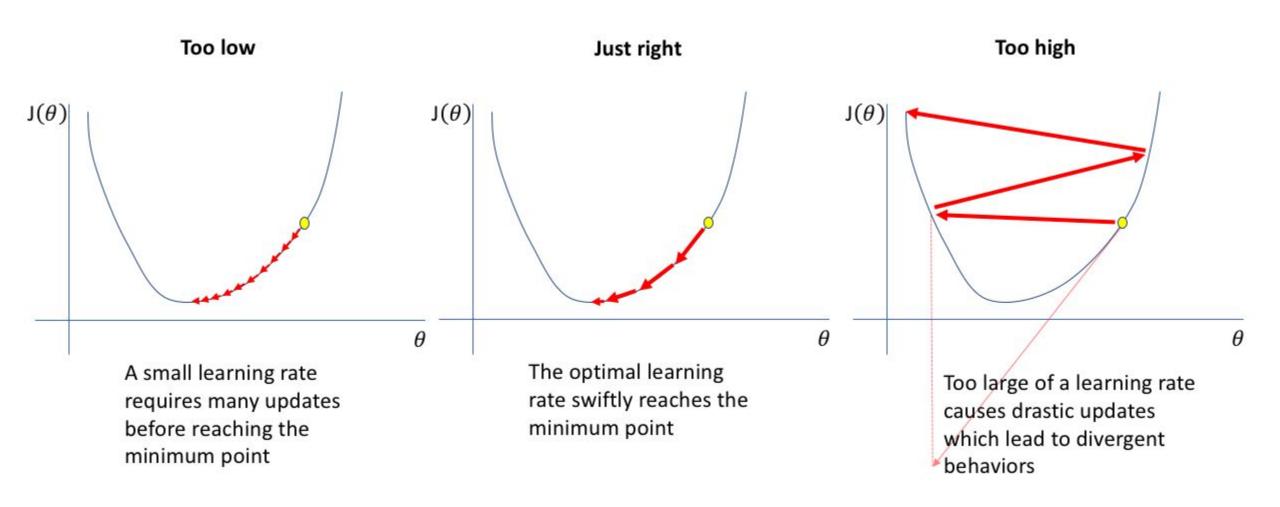
Krok 5: Zaktualizuj wagi modelu

Wyjścia modelu nie są poprawne, bo ma niewłaściwe wagi, które było początkowo losowo zaincjalizowane. Chcemy zmienić wagi, tak aby model dawał wartości bliższe etykietom.

$$W_{t+1} = W_t - Ir * gradient(błąd)$$

Ir - learning rate (parametr odpowiedzialny za to jak bardzo zmieniamy wartości, a więc na szybkość treningu)

Jak wartość *learning rate* wpływa na proces treningu sieci neuronowej?

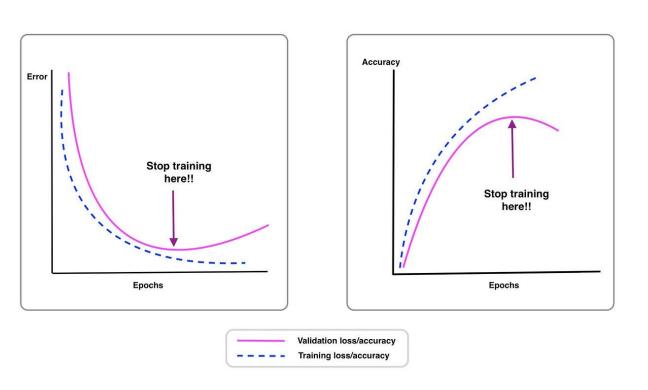
Jakie są kolejne kroki?

- obliczenia w przód -> wyjście modelu
- 2. obliczenie błędu na podstawie funkcji kosztu
- 3. propagacja wsteczna
- 4. aktualizacja wag

Te kroki wykonujemy dla wszystkich "paczek" danych (batches). Gdy wszystkie dane treningowe zostaną użyte, mówimy, że epoka się kończy i zaczyna się kolejna (jest ich tyle ile ustawimy).

W praktyce, aby wykonać te kroki korzystamy z gotowych funkcji w pakietach takich jak np. *pytorch*.

Jak sprawdzamy czy model będzie dobrze działał w przyszłości?

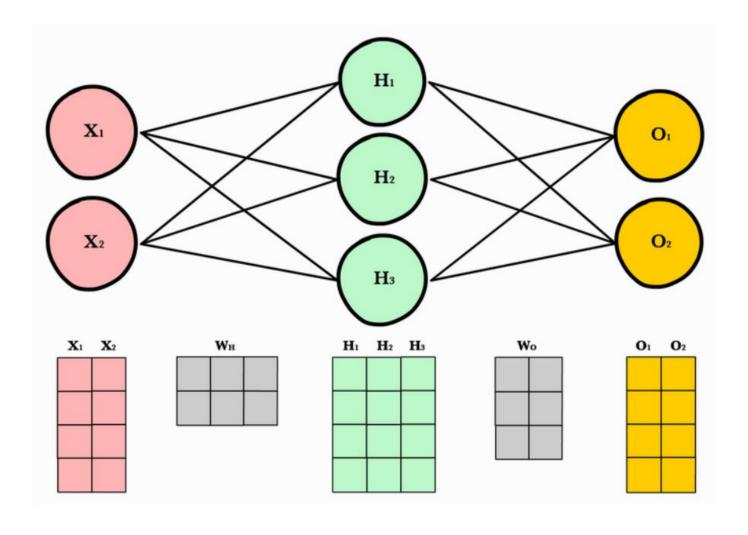
Celem treningu modelu jest to, aby dobrze działał w przyszłości czyli na danych, których "nie widział".

Badamy tą zdolność korzystając ze zbioru walidacyjnego. Proces wygląda tak, że w ramach jednej epoki, trenujemy model na danych treningowych a potem sprawdzamy poprawność jego predykcji na zbiorze walidacyjnym (na którym nie trenujemy modelu).

Jeżeli jakość modelu na danych walidacyjnych zacznie spadać wówczas stosujemy mechanizm *early stopping* i kończymy trening. Finalny model sprawdzamy jeszcze na zbiorze testowym.

https://jeande.medium.com/early-stopping-explained-62eebce11

Jak działanie sieci neuronowych wiąże się z macierzami?

Dane wejściowe są macierzami z wartościami (wierszy jest tyle ile wynosi batch size). Podobnie wagi są zorganizowane w macierzach, aby przyspieszyć obliczenia.

